

Inbreng OIZ – Zorg voor de toekomst

Januari 2021

Met het oog op de consultatie over de discussienota *Zorg voor de toekomst* die het Ministerie van VWS organiseert, heeft OIZ, branchevereniging van ICT-organisaties in de zorg, samen met leden deze reactie opgesteld.

Algemeen

Goede en tijdige informatie-uitwisseling met de patiënt en tussen zorgaanbieders is nodig voor een betere kwaliteit van zorg en kan ook kosten- en tijdbesparend zijn. Om digitalisering in de zorg te versnellen, gaat de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zorgaanbieders en ICT-leveranciers onder andere wettelijk verplichten tot eenduidige afspraken over taal en techniek. Ook in de toekomst zal digitalisering een belangrijke rol (moeten) blijven spelen in de zorg.

Goede zorg staat of valt immers met communicatie – tussen patiënt en arts, tussen artsen onderling en tussen patiënt en zorgaanbieder. OIZ ziet ICT in de zorg als een instrument om de communicatie tussen zowel patiënt en zorgverleners, als ook tussen zorgverleners onderling te optimaliseren. ICT kan die meerwaarde leveren. Meerwaarde van ICT voor de patiënt, de zorgverlener en het zorgstelsel in zijn geheel schuilt niet in het vervangen van de huidige taal en technieken, maar in het maken van slimme keuzes.

Tijdigheid

Een eerste belangrijke keuze stelt de (mate van) betrokkenheid van ICT-leveranciers bij de planontwikkeling van de toekomstige zorg in Nederland. Nog te vaak wordt ICT gezien als sluitstuk van een verandertraject en worden ICT-leveranciers geconfronteerd met voldongen feiten. De discussienota *Zorg voor de toekomst* biedt een uitgelezen kans om vanaf de tekentafel mee te denken over de contouren en invulling van de zorg in Nederland.

Vanuit OIZ willen wij allereerst aanbieden om al in dit prille stadium actief en constructief mee te denken over de ICT in de zorg. Zowel vanuit de vereniging OIZ als vanuit de individuele leden is er veel expertise aanwezig, die beslist bruikbaar zal zijn in de verdere ontwikkeling van de acute zorg van de toekomst.

Duidelijkheid

Een tweede belangrijke keuze betreft de wijze waarop de discussie rond de toekomstige zorg zich zal voortzetten. OIZ erkent de complexiteit van de zorg. ICT kan een belangrijke rol spelen in het structureren, het stroomlijnen en het beheersbaar maken van de diverse communicatie- en zorgprocessen. Duidelijkheid en betrouwbaarheid zijn echter belangrijke randvoorwaarden om een bruikbare *tool* te ontwikkelen en uit te rollen. Zorgpartijen lijken zich thans meer zorgen te maken over het bijhouden, dan over het volhouden van gemaakte afspraken en ingezette koerswijzigingen. Dat betekent dat de frustraties over de functionaliteit en effectiviteit van ICT-toepassingen toeneemt en er veel energie verloren gaat aan aanpassingen in plaats van aan ontwikkeling.

Vanuit OIZ roepen wij op om ICT vanaf het begin een prominente plaats te geven in de planontwikkeling en de discussies. OIZ heeft geen bepaalde voorkeur voor taal, noch techniek, maar wel voor duidelijkheid en

eenduidigheid. Een *roadmap* voor de verdere ontwikkeling van de (discussie over) de zorg zou daarbij behulpzaam kunnen zijn.

Haalbaarheid

Tijdigheid en duidelijkheid zullen bijdragen aan de haalbaarheid van de realisatie van de visie op de zorg. OIZ voorziet een aanzienlijke toename van de werkdruk als gevolg van de planning en activiteiten rond de totstandkoming van de toekomstige zorg. Deadlines en mijlpalen dienen recht te doen aan de realiteit en rekening te houden met de benodigde ontwikkel- en uitroltijden van grootschalige digitaliseringsprocessen. OIZ zet zich in voor de realisatie en implementatie van digitalisering in de zorg. Een door de Minister op te stellen *roadmap* kan daarvoor handvatten bieden. Vanzelfsprekend zal de voortgang worden gerealiseerd door het stellen van deadlines en mijlpalen. De praktijk leert dat deze deadlines en mijlpalen nog te vaak eenzijdig worden vastgesteld en zonder tijdig overleg met ontwikkelaars en leveranciers worden gecommuniceerd. Dat leidt vaak tot onnodig onbegrip en in veel gevallen zelfs tot problemen. OIZ heeft goede hoop dat de gekozen consultatieprocedure veel misverstanden en onvervulbare verwachtingen kan voorkomen. Ontwikkeling en uitrol van digitale toepassingen vergen veel tijd – vanwege benodigde consultaties, overleg en coördinatie. Hoe eerder ontwikkelaars en leveranciers worden betrokken bij het digitaliseringsproces, hoe beter.

Consultatievragen

Meer concreet

Herkent u zich in de drie thema's als de thema's waar de komende jaren meer verandering op nodig is?

OIZ herkent de drie genoemde thema's als belangrijke onderwerpen voor discussie, maar meent dat het belang van ICT in de toekomstige zorg dermate groot is, dat het verdient om als separaat thema te worden benoemd. ICT is daarbij geen doel *an Sich*, maar mag zeker ook geen sluitstuk zijn.

ICT is een wezenlijk onderdeel van de drie genoemde thema's – en vormt de verbinding daartussen. Een gesegmenteerde aanpak van de onderscheidde thema's leidt onherroepelijk tot fragmentatie, en daarmee tot een veelheid aan ICT-projecten, -pilots, -programma's en andere specifieke beleidsinitiatieven, die allemaal hun doel voorbijschieten: ICT als instrument om communicatie, samenwerking en registratie in de zorg te vergemakkelijken.

Herkent u de knelpunten die op (één van) de drie thema's worden genoemd, of missen er nog belangrijke knelpunten?

De lijst van knelpunten is herkenbaar, maar niet volledig. Er mist de expliciete benoeming van het feit dat ICT in de zorg wordt gezien als een kost, en niet als een investering. Om alle knelpunten op te lossen, is een substantiële investering in ICT (o.a. infrastructuur, software, ontwikkeling en onderhoud, opleiding en digivaardigheden) noodzakelijk. Dat gaat uiteraard gepaard met kosten, maar deze kosten zullen moeten worden afgezet tegen de meerwaarde die ICT kan bieden, mits tijdig slimme keuzes worden gemaakt.

Welke beleidsopties die genoemd worden bij de drie thema's leveren volgens u een belangrijke bijdrage aan de houdbaarheid van ons zorgstelsel?

Secretariaat: Willem Barentszstraat 1
T +31(0) 318 54 82 11
E info@oizorg.nl
NL82 INGB 0008 3274 49

3902 DE VEENENDAAL
KvK 24326619
I www.oizorg.nl
BTW NL809092815 B01

Om de meerwaarde van ICT tot uiting te laten komen, zijn een gestandaardiseerde gegevensuitwisseling en veilige *en werkbare* dataverwerking van het allergrootste belang. Daarvoor worden nu al goede stappen gezet, onder andere in de vorm van de *Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg*, die OIZ van harte ondersteunt.

Heeft u concrete suggesties om bepaalde opties nader te concretiseren en praktisch vorm te geven?

In het verlengde van bovenstaande dient er snel werk gemaakt te worden van een soepele en eenduidige gegevensuitwisseling in de zorg, en indien mogelijk in het gehele sociale domein. Daarbij zouden de Nederlandse ontwikkelingen op dit terrein niet op zichzelf moeten staan, maar moeten passen binnen een bredere en immer veranderende internationale context. Dit betreft niet alleen technische ontwikkelingen, maar ook ontwikkelingen op economisch terrein (de “markt”) en op juridisch gebied.

Met betrekking tot dat laatste is het een suggestie van OIZ om de huidige AVG meer toe te snijden op de specifieke aspecten van de zorg en de behoeften en belangen van zorgverleners en patiënten. Een specifieke “Zorg AVG” zou de meerwaarde van ICT in het algemeen en van gegevensuitwisseling in de zorg in het bijzonder, kunnen verhogen.

Over OIZ

OIZ is de branchevereniging van ICT-organisaties in de zorg. De vereniging zet zich voor haar meer dan 70 leden in op het gebied van wet- en regelgeving voor de zorg, het tot stand komen en implementeren van standaarden en juridische vraagstukken. Naast belangenbehartiging zijn kennisdeling en netwerken belangrijke doelstellingen van de vereniging. Daarbij is de missie om toepassing van ICT in de gezondheidszorg in zijn algemeenheid te bevorderen alsmede de onafhankelijkheid en de economische positie van de branche te waarborgen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Dhr Eddy van de Werken, Voorzitter